

Школска 2013/2014. година
Окружно (градско) такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	<p>Многобројни географски локалитети добили су име по Светом Сави, па су тако познати Савин лаз, Савина трпеза, Савини грнци, Савина вода, Савина пећина. О томе како су они добили назив постоје бројна предања. Ова врста предања прецизно се назива _____.</p>
2.	<p>У наредном одломку дат је један опис. Напиши пуно име и презиме јунака који описује, као и пуно име и презиме оне коју описује.</p> <p>„(...) Сјај би њеног лица постидео Те звезде онако као свећу дан. Њене би очи зрачиле с небеса Кроз простор тако да би птице све Запевале мислећ да је прошла ноћ. Гле како образ наслања на руку! Да сам рукавица, да дирнем образ тај”</p> <p>_____ (пуно име и презиме јунака) _____ (пуно име и презиме јунакиње)</p>
3.	<p>На линијама напиши одговарајуће личне и присвојне заменице у примерима стихова Дисове песме „Међу својима”.</p> <p>а) „У _____ срцу поноћ. У њој каткад тиња Мис’о да још живиш, _____ пределе млади (...)”</p> <p>б) „Код _____ је пролеће. Дошле су _____ ласте (...)”</p> <p>в) „Једно _____ вече.(...)”</p> <p>г) „А два _____ цвета из четири рата У _____ су крилу (...)”</p>
4.	<p>Пажљиво прочитај следеће строфе из <i>Приче о Светом Сави</i> Матије Бећковића и заокружи слово испред тачног низа назива строфа које су наведене.</p> <p>1. „Када је Свети Сава ишао по земљи, Још пре свога рођења, Док се звао Растко, Као што иде и сада, Само га не видимо, А можда је то било и доцније.”</p> <p>2. „Кренуо је Савиним стопама, Ка Савином извору, Ка Савином врху, Куда и ми идемо, Јер другог пута и нема.”</p> <p>3. „Кад је Свети отпасао мач уста, Једино оружје које је носио, А које је и нама оставио, Говорећи ове речи:”</p> <p>4. „– Нека је проклета земља у којој су Пашчад пуштена, а камење свезано.”</p> <p>а) секстина, квинта, катрен, дистих б) секста, квинта, кварта, дистих в) секстина, квинтила, кварта, дистих</p>

5.	<p>На основу наведеног одломка препознај дело из којег је преузет. Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>„Његова жена имала је руке нарасле као кисело тесто с рупицама пуним мрака на лакту. Била је толико лепа да се на ту лепоту очигледно није могао навићи ни њен рођени муж. За њу им је рекао да је биће чуднога, дугог даха, да живи у великим одсецима времена, мисао започету данас довршава сутра, као обданица једва су јој довољна два дана и ноћ које спаја уједно, а потом спава пуних 48 часова.”</p> <p>а) <i>Увела ружа</i>, Борисав Станковић б) <i>Пилипенда</i>, Симо Матавуљ в) <i>Предео сликан чајем</i>, Милорад Павић г) <i>Мемоари</i>, прота Матеја Ненадовић</p>	
6.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>а) Песма „Светли гробови” је пригодног карактера. Т Н</p> <p>б) У „Светлим гробовима” камен представља главни симбол. Т Н</p> <p>в) У „Светлим гробовима” мотив гроба се изједначава са мотивом пирамиде. Т Н</p> <p>г) У „Светлим гробовима” јавља се дијалог младих и „светлог гроба“ Т Н</p>	
7.	<p>Теодосијев Свети Сава и Павићев Атанасије Свилар путују ка истом топониму. На линији напиши његов назив.</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(назив заједничког топонима)</p>	
8.	<p>Заокружи слово испред мотива који је заједнички наведеним делима: <i>Женидба Милића Барјактара, Увела ружа, Ромео и Јулија.</i></p> <p>а) неостварена љубав б) рат в) губитак лепоте г) свађа брата и сестре</p>	
9.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>а) Задужења режисера везују се само за позоришну уметност. Т Н</p> <p>б) Комедија ситуације искључује вербалну комику. Т Н</p> <p>в) Драмско дело се састоји из важних појава, а ове од неколико чинова. Т Н</p> <p>г) Дидаскалије и ремарке су синоними. Т Н</p>	
10.	<p>Једном несрећном зету од огорченог оца стигло је следеће писмо:</p> <p>„(...) На моју кућу нико до данас није пружио прсте нити ја хоћу да се име моје ћери исплаче по свачијим устима и стоји у вашој сулудој књижи. Од данас да нисте се усудили преступити преко прага моје куће, јер сте поверење и добро моје према вама вратили тиме што сте ми кући нанели срамоту.”</p> <p>Ликови овог оца и зета јављају се у следећем делу:</p> <p>а) <i>Сумњиво лице</i>; б) <i>Мртво море</i>; в) <i>Увела ружа</i>.</p> <p style="text-align: right;">Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	

11.	<p>На основу понуђеног одломка из предговора Јована Деретића препознај о ком је књижевном делу реч, па назив тог дела напиши на линији.</p> <p>„Израз овога дела искован је по моделу народних пословица. Многе пословице и народне изреке нашле су се на његовим страницама. С друге стране, спев је постао неисцрпна ризница нових пословица, сентенција, афоризама, искри песничке мудрости, које су ушле у народ. То су стихови који се често цитирају у вези са разним животним приликама или у контексту крупнијих питања из науке и филозофије.”</p> <p>_____</p> <p>(назив књижевног дела)</p>
12.	<p>Међу стиховима народне песме „Српска дјевојка” пронађи и подвучи стих који је улез.</p> <p style="text-align: center;">„(...) Ја је гледах три године дана, не могах јој очи сагледати, а што љубав може, она то и сме, већ сакупих коло ђевојака, и у колу Милицу ђевојку – не бих ли јој очи сагледао.”</p> <p>Подвучени стих улез потиче из трагедије коју је написао</p> <p>_____</p> <p>(пуно име и презиме књижевника)</p>
13.	<p>Подвучи три тачне одреднице које се односе на приповетку „Пилипенда”.</p> <p>Петрово поље Вучји До истрага потурица унијаћење 1843. 1789.</p>
14.	<p>На основу кратких биографских података одреди о ком писцу је реч и његово име напиши на линији.</p> <p>Рођен је 1833. у Новом Саду. Један је од најбољих писаца српског романтизма. Био је уредник часописа <i>Невен</i>. Омиљени је песник деце и одраслих.</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме писца)</p>
15.	<p>Подвучи одредницу која не би могла да карактерише наведене одломке Андрићевог дела:</p> <p>„ – Оде ти, Симане далеко. – Могу ја данас да идем куд год хоћу. (...)</p> <p>– Па како остасмо ми, Симане? – прекиде ага ћутање. – Ја добро, Ибрага, а ти не знам како си.”</p> <p>ИРОНИЈА АНТАГОНИСТИ ЕЛЕГИЈА ДИЈАЛОГ САРКАЗАМ</p>

16.	<p>У одломку из Ненадовићевих <i>Писама из Италије</i> подвуци реченице које нису приповедачеве.</p> <p>„Кад је калуђер принео владици ове вериге, владика их одмах узе у своје руке, растеже их да види колике су; и, чудећи се како су дугачке, рече: 'Ала су га добро везали!' Затим их врати одмах калуђеру, који од чуда једва је могао запитати: 'Зар их неће Ваша светлост целивати!?' Владика му, полазећи одговори: 'Црногорци не љубе ланце!'”</p>	
17.	<p>Следеће песнике поређај по хронолошком редоследу њиховог појављивања у књижевности. Поред њихових имена напиши бројеве од 1 до 4.</p> <p>Десанка Максимовић _____ Франческо Петрарка _____ Милутин Бојић _____ Александар Сергејевич Пушкин _____</p>	
18.	<p>Са пажњом прочитај стихове песме „Почетак буне против дахија” и подвуци назив једне стилске фигуре за коју се у њима не налази одговарајући пример.</p> <p style="text-align: center;">„Дрино водо, племенита међо измеђ' Босне и измеђ' Србије! Наскоро ће и то време доћи када ћу ја и тебека прећи, и честиту Босну полазити!”</p> <p>АПОСТРОФА МЕТАФОРА КОНТРАСТ СТАЛНИ ЕПИТЕТ АЛИТЕРАЦИЈА</p>	
19.	<p>Пажљиво прочитај следећи опис и допуни га књижевним термином који недостаје.</p> <p>Главни ток збивања, скуп догађаја у некој причи може се представити на различите начине. Скица, план или начин на који је уобличена фабула назива се _____.</p>	
20.	<p>Доврши низове дописујући члан који недостаје.</p> <p>1. Драма, епика, _____; 2. Трагедија, комедија, _____; 3. Поема, романса, _____.</p>	

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

Школска 2013/2014. година

Окружно (градско) такмичење ученика основних школа

Књижевна олимпијада

Решења

VIII разред

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	културно-историјско предање (признаје се и одговор историјско предање)	1 бод
2.	Ромео Монтеги, Јулија Капулети	Само тачна пуна имена и презимена оба јунака носе 1 бод.
3.	а) „У <u>мом</u> срцу поноћ. У њој каткад тиња Мис’о да још живиш, <u>мој</u> пределе млади (...)” б) „Код <u>вас</u> је пролеће. Дошле су <u>вам</u> ласте (...)” в) „Једно <u>твоје</u> вече.(...)” г) „А два <u>наша</u> цвета из четири рата У <u>твоме</u> су крилу (...)”	Пет, шест и седам тачних одговора доносе 1 бод.
4.	а) секстина, квинта, катрен, дистих	1 бод
5.	в) <i>Предео сликан чајем</i> , Милорад Павић	1 бод
6.	а) Т б) Н в) Н г) Т	Уколико је тачан један одговор, не даје се ниједан бод. Уколико су тачна два одговора, не даје се ниједан бод. Уколико су тачна три одговора, даје се 1 бод. Уколико су тачна четири одговора, даје се 1 бод.
7.	Света Гора	1 бод (пошто ово питање не испитује правопис, ако ученик напише „гора” малим словом, не губи поен).
8.	а) неостварена љубав	1 бод Уколико ученик заокружи више од једног слова, одговор му се не признаје.

9.	а) Н б) Н в) Н г) Т	Три и четири тачна носе 1 бод.
10.	б) <i>Мртво море;</i>	1 бод
11.	<i>Горски вијенац</i>	1 бод
12.	<u>а што љубав може, она то и сме,</u> Вилијем Шекспир (прихвата се и Виљем и Вилијам)	Оба тачна одговора доносе 1 бод. Признаје се само пуно име и презиме аутора.
13.	<u>Петрово поље унијаћење 1843.</u>	Сва три тачно подвучена носе 1 бод. Два тачно подвучена и један погрешно такође носе 1 бод. Све остале варијанте подвлачења не доносе ниједан бод. Уколико ученик подвуче више од три одреднице, одговор се не признаје.
14.	Јован Јовановић Змај	1 бод Признаје се само пуно име и презиме писца
15.	<u>ЕЛЕГИЈА</u>	1 бод Уколико ученик подвуче више од једне одреднице, одговор му се не признаје.
16.	<u>'Ала су га добро везали!'</u> <u>'Зар их неће Ваша светлост целивати!?'</u> <u>'Црногорци не љубе ланце!'</u>	Ако су тачне подвучене две и три реченице, добија се 1 бод. Све остале варијанте подвлачења не доносе ниједан бод.
17.	<u>4</u> <u>1</u> <u>3</u> <u>2</u>	Само цео тачан низ носи 1 бод.
18.	<u>КОНТРАСТ</u>	1 бод
19.	сиже	1 бод
20.	1. лирика 2. драма у ужем смислу 3. балада	Све тачно носи 1 бод.